

DOCUMENT A

Classe d'alfabetització a l'escola Àngela Roca de Viladecans. Inicis de la dècada dels anys 1960.

Fotografia de Josep Sánchez Rios, Viladecans
AMVA, Fons Josep Sánchez Rios

La primera escola pública de Viladecans amb edifici propi va ser l'escola Àngela Roca, l'any 1958. En aquells moments només hi havia tres escoles a Viladecans.

Proposta de reflexió grupal:

- On són les mestres?
- De quin material estan fabricades les taules i les cadires?
- Reflexioneu sobre l'edat dels alumnes.

DOCUMENT B

Martí pescaire de l'estany del Remolar de Viladecans. Dècada dels anys vuitanta.

Fotografia d'Antoni Pastor, Viladecans
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

Bona part de Viladecans és zona de Delta del riu Llobregat. En aquest indret hi ha zones naturals humides com són els casos de l'estany de la Murtra, de la desembocadura de la riera de Viladecans i de l'estany del Remolar.

Proposta de reflexió grupal:

- Què és un estany?
- Què deu voler fer la persona en agafar aquest ocell amb les mans?
- Sabieu que els ocells que arriben als nostres estanys fan llargs viatges?

DOCUMENT C

Manifestació reivindicativa dels drets laborals, a la rambla de Modolell. Març de 1978.

Fotografia de Jaume Muns González, Viladecans
AMVA, Fons Jaume Muns González

A partir de mitjan de la dècada dels anys setanta del segle passat, els carrers de Viladecans van ser testimoni de nombroses manifestacions sindicals i veïnals, tot reivindicant millors condicions de vida i treball.

Proposta de reflexió grupal:

- Què deu fer tota aquesta gent al carrer?
- Perquè duen rètols?
- Per què estan seriosos?

ESCLUT. NÚM. 3

DOCUMENT D

Escut de Viladecans, en vigor des del 17 de febrer de l'any 1994.

AMVA-B, *Els segells i els escuts municipals*. Ajuntament de Viladecans, 1995.

És un escut caironat de sinople, amb un Agnus Dei d'argent, contornat i regardant, mimbat d'or, portant la banderola de gules amb una creu plena d'argent i asta creuada d'or. El timbre és la corona mural de ciutat.

Proposta de reflexió grupal:

- Quina figura geomètrica s'hi veu al mig de l'escut? No és un rombe, és un quadrat caironat.
- Quin animal hi ha representat? El be, símbol de sant Joan Baptista; patró de Viladecans.
- Fixeu-vos en la corona. És la corona de la Ciutat de Viladecans.

DOCUMENT E

Façana de Ca n'Amat, al carrer de les Sitges de la Ciutat. Seu del Museu de Viladecans

AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

L'actual Museu de Viladecans va ser la casa dels Amat Sala, després Amat Targa, una família de propietaris de pagesos benestants de Viladecans. La casa, originària del segle XVIII va ser remodelada l'any 1848. Des del 24 de gener de 2015 és el Museu de la nostra ciutat.

Proposta de reflexió grupal.

- Mirem detalls constructius i ornamentals de la casa. Portes, finestres, balcons, finestretes de les golfes.
- Fixem-nos, també amb la porta en forma d'arc de la casa l'esquerra (cal Carcereny), ben diferent de la porta d'una casa actual.
- Dibuixem Ca n'Amat!
- Que us sembla que podem ensenyar en un museu?

DOCUMENT F

Postals de la Torre-roja, 1918 i 1970.

Fotografia de Lucien Roisin Besnard, Barcelona

Autoria fotogràfica desconeguda

AMVA, Fons Josep Eixarch Frasnó

AMVA, Fons Tatjé Benejam

La Torre-roja, coneguda abans com a Torre Marcusa o Torre Burgesa, és originària del segle XIII. De l'edifici que avui observem, només la torre central és medieval, la qual tenia funcions de guaita de la línia de costa.

Proposta de reflexió grupal.

- Veiem les diferències entre una fotografia i una altra.
- Veiem les diferències de l'edifici amb el pas dels anys.

DOCUMENT G

Quadre i postal de can Modolell, 1890 i 1970.

Quadre pintat per Jaume Nogués i Tauler, Viladecans
Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

La família Modolell, originària de Barcelona, va arribar a Viladecans, a mitjan del segle XVIII, moment en el qual va comprar una casa a tocar de la plaça de la Vila. Aquest edifici, conegut des de llavors amb el nom d'aquella família, va ser remodelat l'any 1892 i des de l'any 1920 és la Casa de la Vila.

Proposta de reflexió grupal.

- Veiem les diferències entre els tipus de fotografia.
- Veiem les diferències de l'edifici amb el pas dels anys.

DOCUMENT H

Treballadors de la Compañía Roca-Radiadores, 1960.

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Fons Compañía Roca-Radiadores

Fins a mitjan de la dècada dels anys cinquanta del segle passat, Viladecans era un poble pagès i menestral. Una de les primeres fàbriques en situar-se va ser la de sanitaris i calefacció Roca-Radiadores. Encara avui dia, és l'empresa més important de la nostra ciutat, d'acord amb el sòl industrial ocupat.

Proposta de reflexió grupal.

- Què estan fabricant aquests treballadors? Són lavabos de porcellana vitrificada.
- Com vesteixen aquests treballadors?

DOCUMENT I

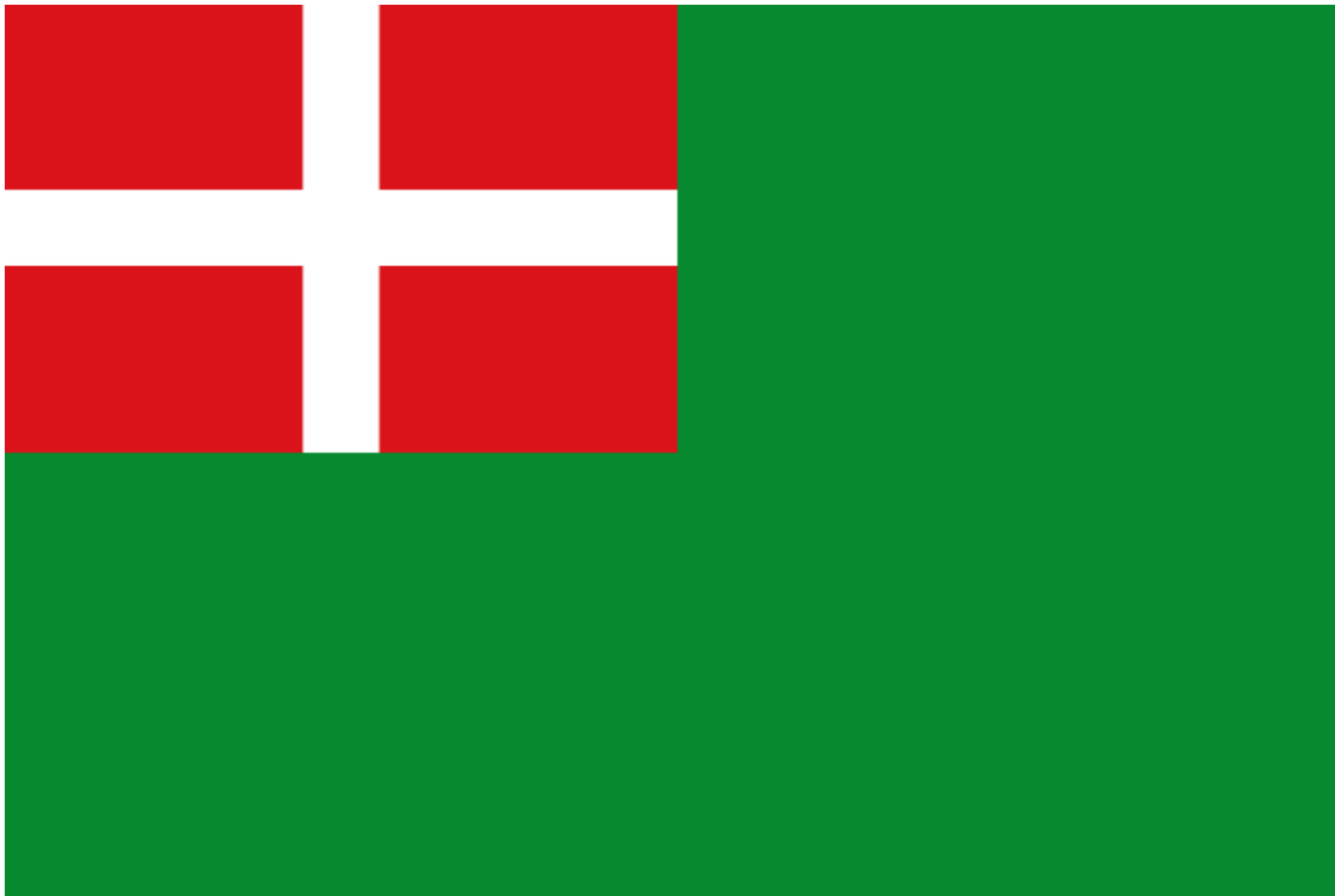
L'església parroquial de Sant Joan Baptista de Viladecans, any 1959.

Fotografia d' Adolf Zerkowitz, Viladecans
AMVA, Col·lecció Soldevila Cosp

Fins a les primeries del segle XVIII, Viladecans depenia eclesiàsticament de la parròquia de Sant Climent de Llobregat. A partir de 1738, Viladecans va tenir parròquia pròpia dedicada a Sant Joan Baptista.

Proposta de reflexió grupal.

- Quin tipus d'edifici és aquest?
- Com es diu la torre que s'hi veu al fons? Perquè es fan sonar les campanes?

DOCUMENT J

La bandera de Viladecans, en vigor des de l'any 1994.

Autoria fotogràfica desconeguda

AMVA-B, *Els segells i els escuts municipals*. Ajuntament de Viladecans, 1995.

Els colors de la bandera recorden l'escut de Viladecans. El verd institucional i el vermell i argent, símbol de Sant Joan Baptista, patró de la ciutat.

Proposta de reflexió grupal.

-Quins colors s'hi veuen en la bandera, quines formes?

-En heràldica, el verd vol dir sinople; el vermell és gules i el blanc és argent. Podeu dibuixar i pintar la nostra bandera?

DOCUMENT K

Fotografia de l'ermita de Sant Ramon, a inicis del segle XX.

Fotografia The Borm, Barcelona
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

L'ermita de Sant Ramon fou construïda per un propietari de Sant Boi del Llobregat, a finals del segle XIX. Fins llavors, la muntanya era coneguda amb el nom de puig de Montbaig.

Proposta de reflexió grupal:

- Heu pujat mai fins la muntanya on està aquesta ermita?
- Des de dalt de la muntanya, s'hi veu tota la ciutat. Com és? Creieu que hi ha molts edificis i persones, entre els seus carrers?

DOCUMENT L

L'arxivera consulta documentació en el dipòsit de l'Arxiu Municipal de Viladecans.

Fotografia de Xavier Calderé i Bel, Viladecans
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

El dipòsit és el cor dels arxius. Garanteix la bona conservació dels actius documentals de l'ajuntament i dels fons i col·leccions provinents de persones, famílies o empreses de la ciutat.

Proposta de reflexió grupal:

- Perquè en un dipòsit d'un arxiu fa tanta fresqueta?
- Perquè no és un lloc on la gent pugui entrar lliurement?

DOCUMENT LL

Jugadors de beisbol del club de Viladecans, a mitjan de la dècada dels anys vuitanta del segle passat.

Fotografia d' Antoni Pastor Pérez, Viladecans
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

Viladecans, fou el primer municipi espanyol que tingué club de beisbol, al marge de Madrid o Barcelona. El nostre club es va fundar l'any 1945.

Proposta de reflexió grupal:

- Quants esports heu vist jugar a Viladecans?
- Algú ha vist mai un partit de beisbol? Com és la pilota? Com es colpeja?

LOS ALFONSVS

DOCUMENT M

Primeres paraules en un pergamí conservat a l'Arxiu Municipal. És el privilegi reial del rei Alfons V, dit el Magnànim, sobre el dret civil i criminal dels llocs de Viladecans i la Quadra Burgesa. Any 1444.

AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

Els pergamins són suports documentals elaborats sobre pell animal, comunament de cabra o ovella. Van ser molt freqüents a l'època medieval. El pergamí més antic conservat a L'Arxiu Municipal de Viladecans data de l'any 1265.

Proposta de reflexió grupal:

- Quines lletres reconeixem al document?
- Ens parlen d'un rei. Podem llegir-lo en el text?

utis uallis

DOCUMENT N

Les paraules “Canis Vallis” present al Cartulari de Sant Cugat del Vallès, 29 de maig de 2011.

Fotografia de Cristina Diestro & Pepa Álvarez, Viladecans
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

L’Arxiu de la Corona d’Aragó, a Barcelona, custodia el Cartulari de Sant Cugat del Vallès. En ell s’hi pot llegir un pergamí, del 1011, on consta la relació de propietats del monestir de Sant Cugat, i d’entre ells “Canis Vallis”: l’indret de la Vall del Gos de Sant Climent. Aquest és l’origen del nostre nom de ciutat.

Proposta de reflexió grupal:

- Podeu reconèixer alguna lletra, en aquest document de fa 1000 anys.
- Intentem escriure-les com farien els antics escriptors.

V!

DOCUMENT NY

El límit del terme de Viladecans i el logotip de Viladecans.

Dibuix de Ricard Soler i disseny d'en Peret.

El nostre terme municipal, de 20 quilòmetres quadrats, limita amb Sant Climent de Llobregat, Gavà, Sant Boi de Llobregat i El Prat de Llobregat. El logotip simbolitza la Ciutat associada a l'admiració del ciutadà en viure a Viladecans.

Proposta de reflexió grupal:

- Intentem dibuixar els límits de la nostra Ciutat.
- Intentem dibuixar el símbol de la nostra Ciutat.

DOCUMENT O

Aymeric de Cunit presta homenatge al senyor de l'Eramprunyà, Jacme Marc, per la casa de la Sentiu. Reproduït a F. de Bofarull, *El Castillo i la Baronía de Aramprunya*, 1912.

AMVA, Biblioteca.

L'estructura de poder feudal es consolida en les nostres contrades al segle XIV. La centúria s'inicià amb Pere Burgès com a senyor de la Torre Burgesa –la Torre-roja–, amb Jaume Burgès a Gavà i amb Guillem Pere Burgès com a senyor de Viladecans, amb la Torre del Baró com a edifici central del poder a la vila.

Proposta de reflexió grupal:

-Què deuen estar fent els senyors del dibuix? És un acte d'homenatge.

-Ens atrevim a dibuixar la mateixa escena?

DOCUMENT P

Noi pasturant cabres, vora el mas de can Pastera, a inicis del segle XX i pagès local recollint patates del camp, a la zona del Parc Agrari de la ciutat, cap a finals del mateix segle.

Fotografia de' Antoni Pastor Pérez, Viladecans
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

Durant la major part de la seva història, l'economia de Viladecans es va basar en l'agricultura i la ramaderia. Fins als anys trenta era, però, una agricultura de secà. Anys després es va especialitzar en una agricultura de regadiu.

Proposta de reflexió grupal:

-Esmenteu productes hortalisses i verdures que mengeu habitualment. Sabíeu que moltes d'elles es cullen als camps de Viladecans?

-Fixeu-vos amb la imatge del nen que pastura cabres i reflexioneu sobre el fet del treball infantil.

DOCUMENT Q

Botiga de queviures del cal Borni, a l'actual carrer d'Àngel Guimerà. Dècada dels anys seixanta.

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Col·lecció Bordas Borrull

Fa uns quaranta o cinquanta anys, Viladecans tenia un conjunt de botigues, centrades gairebé totes al carrer d'Àngel Guimerà, les quals es combinaven amb tallers menestrals lligats a les activitats rurals: ferreries, basters, carreters...

Proposta de reflexió grupal:

- Quines diferències es poden trobar entre la botiga de la imatge i una gran superfície comercial actual?.
- Quin tipus de botiga representa la imatge?

DOCUMENT R

Cova realitzada pels veïns durant els bombardejos patits a Viladecans, l'any 1938. Bombarder italià Savoia-Marchetti S.81, responsable majoritaria dels bombardejos esmentats

Dibuix del bombarder, reproduït a ALBERTÍ, Santiago i Elisenda. *Perill de bombardeig! Barcelona sota les bombes (1936-1939)*, Albertí, Barcelona, 2004

Imatge de la cova, AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

Durant la Guerra Civil, l'any 1938, Viladecans va patir alguns bombardejos, causats per les tropes del general Franco, amb la finalitat d'atemorir la població de la rereguarda i causar destroces en algunes fàbriques del terme.

Proposta de reflexió grupal:

- Com és la cova? És gran, petita? Quanta gent si podria haver refugiat?
- Fixem-nos en l'avió. No servia per portar passatgers, Servien per portar les bombes.
- Per què es fan les Guerres? De què serveixen?

DOCUMENT S

Ball d'envelat de la Festa Major d'Estiu. Mitjan de la dècada dels anys cinquanta.

Fotografia de Josep Sánchez Ríos, Viladecans
AMVA, Col·lecció Balagué Ferré

De festes majors a Viladecans, n'hi ha dues. La Festa Major d'Hivern, celebrada el 20 de gener en honor a Sant Sebastià, i la Festa Major d'Estiu que s'hi celebra el 8 de setembre, en honor a la Mare de Déu de Sales, des de mitjan del segle XVIII. Anteriorment a aquesta data, la Festa Major era per Sant Joan, el 24 de juny.

Proposta de reflexió grupal:

-Podeu esmentar algunes de les activitats que s'hi fan a la ciutat per la Festa Major? Cercavila, fira de cavallets, teatre, balls populars...

DOCUMENT T

Un Cd, nou suport d'emmagatzematge on guardar documentació pública o privada.

AMVA

Els Cd o DVD són suports d'emmagatzematge on poder desar i guardar documentació de tot tipus en format ofimàtic o digital: textos, estadístiques, imatges. Al llarg dels segles l'home ha fixat la informació en diversos suports: taules d'argila, papirs, pergamins, papers, cintes de video, negatius fotogràfics, diapositives, cintes de cassette, discs durs externs...

Proposta de reflexió grupal:

-Segurament, teniu a l'escola o a les llars diversos suports documentals. Ensenyeu-los als vostres alumnes.

DOCUMENT U

La masia de can Tries

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA-CEC, Estudi de la masia

Va haver un temps, a Viladecans, on moltes de les cases eren habitades per pagesos. De les més destacades, hi havia les masies, algunes de les quals encara hi són al Barri Antic o situades en llocs més perifèrics. Totes disposen d'estances per viure-hi i altres per elaborar i produir allò que la terra proporcionava al pagès.

Proposta de reflexió grupal:

- Dibuixem i pintem la façana de can Tries
- Avui can Tries (cal Feral) té altres usos, allunyats del pagès. Però fa anys era així, quan estava envoltat de camps de conreu. Perquè?

DOCUMENT V

Un dels primers autobusos de l'empresa ÍMPEX, estacionat a la plaça d'Espanya de Barcelona, abans de fer el seu viatge fins a Viladecans.

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Col·lecció Fusté Raurich

Els primers autobusos de Viladecans daten d'inicis de la dècada dels anys vint. Per iniciar el servei, calgué construir els ponts que passen per sobre de la riera de Sant Llorenç i la riera de Viladecans. A inicis de la dècada dels anys quaranta l'empresa d'autobusos ÍMPEX es convertí en empresa d'autobusos MOHN.

Proposta de reflexió grupal:

- Esmenteu les similituds i diferències amb els autobusos actuals.
- Quins altres mitjans de comunicació coneixeu que passin pels carrers i carreteres de Viladecans?

DOCUMENT W

Nois passejant per la platja de Viladecans, a inicis de la dècada dels anys seixanta.

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Domènec Balagué

Viladecans té 2.500 metres de platges. Són platges de fina sorra, pròpies d'un delta format pels sediments proporcionats pel riu Llobregat durant segles.

Proposta de reflexió grupal:

- Quin tipus de vegetació podem trobar a peu de platja
- També podem trobar alguns animals, bàsicament amb closca. Esmenteu alguns exemples.

DOCUMENT X

El Parc de can Guardiola, l'any 2007.

Fotografia de Cristina Diestro, Viladecans
AMVA, Fons Ajuntament de Viladecans

El Parc de Can Guardiola pren el nom d'un mas de Viladecans documentat el 1460 i situat prop de la riera de Sant Llorenç al límit amb el terme de Gavà. A inicis del segle XX, s'hi va situar l'anomenada Granja Díaz, dedicada a l'explotació de l'aviram. El parc es va construir entre els anys 2006 i 2007.

Proposta de reflexió grupal:

- El pi és l'arbre majoritari d'aquest parc. Sabeu perquè?
- Abans els nens i nenes de Viladecans jugaven al carrer tot sols. Us deixen ara, els vostres pares i mares, jugar sols als carrers de la ciutat. Perquè ho creieu?

DOCUMENT Y

Infermeres de l'Hospital de Sant Llorenç de Viladecans, a mitjan de la dècada dels anys seixanta.

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Fons Compañía Roca-Radiadores.

L'hospital de Viladecans va ser inaugurat, l'any 1953. Aleshores, rebia el nom d'Hospital de Sant Llorenç el qual va ser construït a instàncies del la Compañía Roca-Radiadores. En aquells temps, a Viladecans hi havia només un sol metge de capçalera qui passava consulta a casa seva. Tothom havia de passar, tard o d'hora, per cal Metge.

Proposta de reflexió grupal:

- Esmenteu els objectes que veieu en la imatge.
- Avui, quan anem a què ens visiti el nostre metge o metgessa, anem a la seva casa o hem d'anar a un altre lloc/equipament/edifici? CAP, Hospital...

DOCUMENT Z

Noies de Viladecans condueixen dues bicicletes per anar a treballar a la fàbrica Siemens de Cornellà, cap a la dècada dels anys quaranta del segle XX.

Autoria fotogràfica desconeguda
AMVA, Col·lecció

Cap a la dècada dels anys vint del segle XX, la bicicleta era utilitzada per molts veïns i veïnes de Viladecans, com a forma de locomoció per anar a treballar a les fàbriques o camps del terme. Era un moment en què no hi havia gaires cotxes particulars.

Proposta de reflexió grupal:

- Esmenteu les similituds i diferències amb les bicicletes actuals
- Per què creieu que les noies de la fotografia no duïen pantalons?
- Quina de les alumnes que tenim al nostre davant duen faldilles?